

A Magyar Nemzeti Bank H-PM-I-B-9/2024. számú határozata az UniCredit Bank Hungary Zrt.-nél lefolytatott célvizsgálat intézkedések és bírság alkalmazásával történő lezárásáról

Az UniCredit Bank Hungary Zártkörűen Működő Részvénytársaságnál (székhelye: 1054 Budapest, Szabadság tér 5-6.; cégjegyzékszám: 01-10-041348) (Társaság) hivatalból lefolytatott célvizsgálat megállapításai alapján a Magyar Nemzeti Bank (székhelye: 1013 Budapest, Krisztina körút 55., telephelye: 1122 Budapest, Krisztina körút 6.) (MNB) az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozza:

I. Az MNB figyelmezteti a Társaságot, a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésére és megakadályozására vonatkozó tevékenysége során mindenkor maradéktalanul feleljen meg a hatályos jogszabályi követelményeknek és ennek keretében

1. a kockázatok kezelése érdekében, a beazonosított kockázatok értékelését figyelembe véve, azokkal arányosan határozza meg intézkedéseit, az alkalmazott szűrési feltételeket, paramétereket és küszöbértékeket; [Pénzm.13.]
2. tevékenysége során az ügyfelek kockázati besorolásától függően a megfelelő kockázatcsökkentő intézkedéseket alkalmazza, azaz magas kockázati besorolás esetén fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, különös figyelemmel a megerősített eljárás alkalmazására. [Pénzm.14.]

II. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való maradéktalan megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb **2024. augusztus 1. napjáig** készítsen akciótervet

1. azon ügyfelei beazonosítására, amelyeknek az ügyfél-átvilágítása során az ügyfél azonosítása érdekében bekért személyazonosító okmánya minőségileg nem megfelelő arra, hogy az ügyfelek személyes adatai (ideértve az okmánymásolaton szereplő arcképet is) visszaellenőrizhető módon rögzítve legyenek; [Pénzm.10.]
2. azon okmányok pótlására, amelyek minőségileg nem megfelelők arra, hogy az ügyfelek személyes adatai rögzítve és visszaellenőrizhetőek legyenek. [Pénzm.10.]

III. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való maradéktalan megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb **2024. október 1. napjáig**

1. vezessen be olyan kockázatcsökkentő intézkedéseket, amelyekkel biztosítható a szokatlan ügyletek hatékony kiszűrése az újonnan bevezetésre kerülő automatikus szűrőrendszer végleges üzembe állításáig, az új szűrőrendszer kapcsán pedig legyen figyelemmel arra, hogy a tervezett, új szűrőrendszeri scenáriók esetében alkalmazott értékhatárok hatékonyan biztosítsák a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása szempontjából kockázatos ügyfél és szokatlan ügylet kiszűrését; [Pénzm.13.]
2. alakítson ki olyan kontrollokat, szűrési mechanizmust, amelyekkel biztosítható az eseti ügyfelek által – akár a Társaságnál vezetett különböző bankszámlákon – teljesített készpénzes tranzakciók hatékony nyomon követése és szükséges esetekben intézkedések megtétele; [Pénzm.4.]
3. biztosítsa az ügyfél-átvilágításhoz kapcsolódó okmánymásolatok informatikai rendszerben való rögzíthetőségét, ezzel egyidejűleg pedig alakítson ki olyan belső szabályrendszert, amely biztosítja, hogy az ügyfél személyes megjelenésekor – kockázatos ügyfelek és kockázatos ügyletek esetében – összevetésre kerüljön az ügyfél okmányáról készült másolaton található arckép az ügyfél képmásával; [Pénzm.6.]

4. biztosítsa a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása szempontjából kockázatos ügyfelek és szokatlan ügyletek kiszűrését, vizsgálja felül bejelentési gyakorlatát, valamint olyan belső szabályrendszer fenntartását és kontrollpontok működtetését, amelyek a mindenkor hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően garantálják a bejelentések és az ismételt bejelentések teljes körű és haladéktalan megtételét, valamint a bejelentési kötelezettsége teljesítése érdekében olyan intézkedéseket vezessen be, amelyek tovább javítják kontrollkörnyezete hatékonyságát, továbbá az MNB kötelezi a Társaságot, hogy az elemzést végző munkavállalóit részesítse oktatásban, amelyben kiemelten térjen ki a szokatlansági tényezők, az ezekből adódó kockázatok és a bejelentés szükségességének felismerésére; [Pénzm.15.], [Pénzm.17.], [Pénzm.16.]
5. alakítson ki olyan belső szabályrendszert, amely biztosítja a Társaság okmánymásolási gyakorlata során kialakított kontrollkörnyezete hatékonyságát a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 7. § (8) bekezdésében foglaltak vonatkozásában, valamint az ügyfél-átvilágításban részt vevő munkatársakat részesítse oktatásban, melyben kiemelten térjen ki a megfelelő minőségű okmánymásolatok szükségességére és az ezen másolatok hiányából adódó lehetséges kockázatokra; [Pénzm.10.]
6. vezessen be olyan szabályrendszert, kontrollkörnyezetet, amelyek biztosítják, hogy valamennyi, de különösen a szűrőrendszeri jelzésekben érintett ügyfelek vonatkozásában a Pmt. 7-10. § alapján rendelkezésre álló, így különösen az üzleti kapcsolat célját és jellegét érintő információk a Pmt. 12. § (1) bekezdése szerint mindenkor naprakészek legyenek, ellenkező esetben pedig rendelkezzen a Pmt. 13. § (8) bekezdése szerinti korlátozásról; [Pénzm.11.]
7. hívja fel oktatás keretében az elemzést végző munkavállalók figyelmét arra, hogy a szűrőrendszeri jelzések értékelése során helyezzenek hangsúlyt a rendelkezésre álló információkra, így különösen az üzleti kapcsolat céljának, tervezett jellegének tisztázására; [Pénzm.11.]
8. vizsgálja felül a már kialakított kontrollfolyamatait és erősítse meg azokat oly módon, hogy biztosítsák a kockázatosnak ítélt ügyfelek által végrehajtott ügyletek teljesítésekor a pénzeszközök forrására vonatkozó információk és ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok rendelkezésre állását; ezen információk és adatok hiányában pedig a korlátozó intézkedések foganatosítását; [Pénzm.12.]
9. vizsgálja felül ügyfél-átvilágítási gyakorlatát és alakítson ki olyan belső szabályrendszert, amely biztosítja a Pmt. 9. § (3), (4) és (7) bekezdéseiben meghatározott követelménynek való megfelelést, e körben különösen azt, hogy a Társaság az ügyfél-átvilágítás során megvizsgálja, miszerint a tényleges tulajdonosi nyilatkozaton megjelölt személy valóban tényleges tulajdonosnak minősül-e, ellenőrzi a valós tényleges tulajdonos kilétét, kétséget kizáróan megbizonyosodik a tényleges tulajdonos személyéről, ideértve az ügyfél tulajdonosi és irányítási rendszerének megértését is, valamint a valós tényleges tulajdonos megállapítása érdekében tett intézkedéseit dokumentálja; pótlólagosan végezze el a tényleges tulajdonos kilétének vizsgálatát a megállapításban jelzett esetekben, valamint az ügyfél-átvilágítási folyamatban részt vevő munkatársakat részesítse oktatásban, melyben kiemelten térjen ki a tényleges tulajdonos személyének ellenőrzési kötelezettségére; [Pénzm.7.]
10. alakítson ki olyan szabályozási környezetet, megfelelő gyakorlatot, amely során az üzleti kapcsolat létesítésekor felméri az üzleti kapcsolatban lévő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatot, e körben azt is, hogy ügyfele üzletszerű vagy nem üzletszerű bizalmi vagyongazdálkodási tevékenységet folytat-e, ezzel összefüggésben valamennyi ügyfelét – ide nem értve a Társaság felülvizsgálatával érintett ügyfeleket – nyilatkoztassa arra vonatkozóan, hogy bizalmi vagyongazdálkodási tevékenységet végez-e, és amennyiben igen, úgy tegye meg a szükséges kockázatcsökkentő intézkedéseket; [Pénzm.1.]
11. alakítson ki olyan szabályozási környezetet, megfelelő gyakorlatot, amely során a Pmt. 11. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzési kötelezettség teljesítése során megfelelően fel tudja mérni az üzleti kapcsolatban lévő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatot, e körben azt is, hogy ügyfele megfelelő kockázati szintbe van-e besorolva; [Pénzm.2.]

12. vizsgálja felül gyakorlatát és alakítson ki olyan szabályrendszert, ami biztosítja, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló a 26/2020. (VIII. 25.) MNB rendelet (**26/2020. MNB rendelet**) 21. § (1) bekezdésének a) alpontjában, valamint a pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatok értékeléséről és a kapcsolódó intézkedések meghatározásáról szóló 15/2022. (IX. 15.) MNB Ajánlásban (**15/2022. Ajánlás**) foglalt elvárásoknak megfelelően a nonprofit szervezetek közötti, kockázati szempontú különbségek, és a különbségek alapját képező kritériumok jelenjenek meg a belső kockázatértékelésében; a felülvizsgált, módosított kockázatértékelésének megfelelően vizsgálja felül a nem állami vagy nem önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok ügyfeleinek kockázati besorolását, valamint mind ügyintézői, mind vezetői szinten tartson külön vizsgával záruló oktatást a kockázatalapú megközelítésről a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési eljárásaiban, az oktatásban külön kitérve a nemzetközi gyakorlatra; [Pénzm.3.]
13. vizsgálja felül a minőségellenőrzési eljárását, és a pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatokkal arányosan határozza meg a mintaválasztási szempontrendszerét, illetve jelen eljárás külön vizsgálja azt is, hogy az adott szűrőrendszeri jelzés kiértékelése során minden, a Társaság számára elérhető információ figyelembevételre került-e az eljáró ügyintéző által, illetve azt, hogy további intézkedés (pénzeszközforrás-igazolás beszerzés, bejelentés, felmondás) szükséges-e; emellett mind ügyintézői, mind vezetői szinten tartson külön vizsgával záruló oktatást a kockázatalapú megközelítésről a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési eljárásaiban, az oktatásban külön kitérve a kockázatalapú mintaválasztás alapjaira, szempontrendszerére. [Pénzm.18.]

IV. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy belső ellenőrzése 2024. november 1. napjáig végezzen megfelelő spektrumú mintavétellel történő hatékonysági ellenőrzést arra vonatkozóan, hogy

1. a Társaság által bevezetett kockázatcsökkentő intézkedésekkel biztosított-e a pénzmosás gyanús, szokatlan ügyletek kiszűrése; [Pénzm.13.]
2. a Társaság által kialakított kontrollokkal, szűrési mechanizmussal biztosítható-e az eseti ügyfelek által – akár a Társaságnál vezetett különböző bankszámlákon – teljesített készpénzes tranzakciók hatékony nyomon követése és szükséges esetekben intézkedések megtétele; [Pénzm.4.]
3. biztosított-e az ügyfél-átvilágításhoz kapcsolódó okmánymásolatok informatikai rendszerben való rögzíthetősége, ezzel egyidejűleg pedig kialakított-e olyan belső szabályrendszert, amely biztosítja, hogy az ügyfél személyes megjelenésekor – kockázatos ügyfelek és kockázatos ügyletek esetében – összevetésre kerüljön az ügyfél okmányáról készült másolaton található arckép az ügyfél képmásával; [Pénzm.6.]
4. a magas kockázatú ügyfelek esetében a megfelelő kockázatcsökkentő intézkedéseket alkalmazza-e a Társaság; [Pénzm.14.]
5. a felülvizsgált bejelentési gyakorlat, a kialakított új szabályok és kontrollpontok megfelelően, hatékonyan biztosítják-e a jogszabályi megfelelést, különös tekintettel a bejelentések és ismételt bejelentések teljes körű és haladéktalan megtételére, továbbá a Társaság elemző-értékelő tevékenységével kapcsolatos oktatás megtartásra került-e, illetve az érintettek sikeres vizsgát tettek-e; [Pénzm.15.], [Pénzm.16.], [Pénzm.17.]
6. a Társaság által kialakított belső szabályrendszer hatékonyan biztosítja-e a Társaság okmánymásolási gyakorlata során kialakított kontrollkörnyezete hatékonyságát a Pmt. 7. § (8) bekezdésében meghatározott követelménynek történő megfelelés vonatkozásában, valamint a Társaság ügyfél-átvilágítási eljárásaival kapcsolatos, kiemelten az okmánymásolatok minőségére és e másolatok hiányából adódó kockázatokra vonatkozó oktatás megtartásra került-e, illetve az érintettek sikeres vizsgát tettek-e; [Pénzm.10.]

7. a Társaság által kialakított belső szabályrendszer, kontrollok mindenkor hatékonyan biztosítják-e azt, hogy a Pmt. 7-10. § alapján rendelkezésre álló, így különösen az üzleti kapcsolat célját és jellegét érintő információk a Pmt. 12. § (1) bekezdése szerint mindenkor naprakészek-e, illetve ellenkező esetben a Pmt. 13. § (8) bekezdése szerinti korlátozás megtörténik-e, mintavételi eljárással, kockázati alapon, valamint a Társaság elemző-értékelő tevékenységével kapcsolatos, kiemelten az üzleti kapcsolat céljára, jellegére vonatkozó oktatás megtartásra került-e, illetve az érintettek sikeres vizsgát tettek-e; [Pénzm.11.]
8. a Társaság által kialakított belső szabályrendszer és kontrollkörnyezet mindenkor biztosítja-e, hogy a kockázatos ügyfelek által végrehajtott ügyletek teljesítésekor a pénzeszközök forrására vonatkozó információk és ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok rendelkezésre állnak-e; ezen információk és adatok hiányában pedig a korlátozó intézkedések megtörténnek-e; [Pénzm.12.]
9. a Társaság által felülvizsgált ügyfél-átvilágítási gyakorlat, a kialakított belső szabályrendszer, hatékonyan biztosítják-e a Pmt. 9. § (3), (4) és (7) bekezdéseiben meghatározott követelménynek történő megfelelést, valamint a Társaság ügyfél-átvilágítási eljárásaival kapcsolatos, kiemelten a tényleges tulajdonosok ellenőrzésére vonatkozó oktatás megtartásra került-e, illetve az érintettek sikeres vizsgát tettek-e; [Pénzm.7.]
10. a Társaság által kialakított szabályozási környezet, eljárás mindenkor biztosítja-e azt, hogy a Társaság megfelelően felméri az üzleti kapcsolat létesítésekor az üzleti kapcsolatban lévő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatot, különös tekintettel arra, hogy ügyfele üzletszerű vagy nem üzletszerű bizalmi vagyonkezelői tevékenységet folytat-e, valamint a Társaság valamennyi ügyfele vonatkozásában felmérte-e azt, hogy egyes ügyfelei bizalmi vagyonkezelői tevékenységet végeznek-e, és amennyiben az került megállapításra, hogy igen, úgy a Társaság a szükséges kockázatcsökkentő intézkedéseket elvégezte-e; [Pénzm.1.]
11. a Társaság által kialakított szabályozási környezet, eljárás mindenkor biztosítja-e azt, hogy a Társaság megfelelően felmérje a Pmt. 11. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzési kötelezettség teljesítése során az üzleti kapcsolatban lévő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatot, így azt, hogy ügyfele megfelelő kockázati szintbe van-e besorolva; [Pénzm.2.]
12. a Társaság által kialakított belső szabályrendszer mindenkor biztosítja-e, hogy a 26/2020. MNB rendelet 21. § (1) bekezdésének a) alpontjában, valamint a 15/2022. számú MNB ajánlásban foglalt elvárásoknak megfelelően a nonprofit szervezetek közötti, kockázati szempontú különbségek, és a különbségek alapját képező kritériumok megjelenjenek a Társaság belső kockázatértékelésében, továbbá arra irányulóan, hogy mind ügyintézői, mind vezetői szinten a Társaság pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési eljárásaiban a kockázatalapú megközelítésről, ideértve a nemzetközi gyakorlatot megfelelő oktatás megtartásra kerültek-e, illetve az érintettek sikeres vizsgát tettek-e; [Pénzm.3.]
13. a minőségellenőrzési eljárását a Társaság felülvizsgálta-e, abban a Társaság a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokkal arányosan határozta-e meg a mintaválasztási szempontrendszerét, a kiválasztási módszertan a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokkal arányos, hatékony-e; az adott szűrőrendszeri jelzés kiértékelése során minden, a Társaság számára elérhető információ figyelembevételre került-e az eljáró ügyintéző által, illetve azt, hogy további intézkedés (pénzeszközforrás-igazolás beszerzés, bejelentés, felmondás) szükséges-e; a Társaság mind ügyintézői, mind vezetői szinten tartott-e külön vizsgával záruló oktatást a kockázatalapú megközelítésről a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési eljárásaiban, az oktatásban külön kitérve a kockázatalapú mintaválasztás alapjaira, szempontrendszerére. [Pénzm.18.]

V. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való maradéktalan megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb **2025. március 31. napjáig** töltsse fel az e határidőig meglévő ügyfeleiről rendelkezésre álló okmánymásolatot informatikai rendszerébe. [Pénzm.6.]

VI. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy belső ellenőrzése 2025. április 30. napjáig végezzen kockázati alapú megközelítéssel, mintavételi eljárás alkalmazásával ellenőrzést arra vonatkozóan, hogy az ügyfelek okmánymásolatai az informatikai rendszerben rögzítetten rendelkezésre állnak-e. [Pénzm.6.]

VII. Az MNB rendkívüli adatszolgáltatás keretében kötelezi a Társaságot, hogy

- 1. 2024. december 1. napjáig** küldje meg az MNB részére a jelen határozat rendelkező részének II. és III. pontjaiban foglaltak teljesítésének jelen határozat rendelkező részének IV.1-2., valamint IV.4.-13. pontjai; [Pénzm.13.], [Pénzm.4.], [Pénzm.14.], [Pénzm.17.], [Pénzm.10.], [Pénzm.11.], [Pénzm.12.], [Pénzm.7.], [Pénzm.15.], [Pénzm.16.], [Pénzm.1.], [Pénzm.2.], [Pénzm.3.], [Pénzm.18.]
- 2. 2025. május 31. napjáig** küldje meg az MNB részére a jelen határozat rendelkező részének IV.3. és V. pontjaiban foglaltak teljesítésének jelen határozat rendelkező részének VI. pontja [Pénzm.6.], szerint elvégzett teljes körű ellenőrzését és a nevezett pontokban írt intézkedések megfelelő végrehajtását igazoló – az igazgatóság által megtárgyalt és a felügyelőbizottság által jóváhagyott – belső ellenőri jelentéseket és az azok alapjául szolgáló dokumentumokat.

VIII. Az MNB a Társaságot

1. a jelen határozat indokolásának I. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 3.750.000 Ft, azaz hárommillió-hétszázötvenezer forint, [Pénzm.13.]
2. a jelen határozat indokolásának II. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 2.800.000 Ft, azaz kettőmillió-nyolcszázötvenezer forint, [Pénzm.4.]
3. a jelen határozat indokolásának III. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 2.500.000 Ft, azaz kettőmillió-ötszázötvenezer forint, [Pénzm.14.]
4. a jelen határozat indokolásának IV. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 2.250.000 Ft, azaz kettőmillió-kettőszázötvenezer forint, [Pénzm.6.]
5. a jelen határozat indokolásának V. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 2.250.000 Ft, azaz kettőmillió-kettőszázötvenezer forint, [Pénzm.17.]
6. a jelen határozat indokolásának VI. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.875.000 Ft, azaz egymillió-nyolcszázhetvenötvenezer forint, [Pénzm.10.]
7. a jelen határozat indokolásának VII. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.875.000 Ft, azaz egymillió-nyolcszázhetvenötvenezer forint, [Pénzm.11.]
8. a jelen határozat indokolásának VIII. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.875.000 Ft, azaz egymillió-nyolcszázhetvenötvenezer forint, [Pénzm.12.]
9. a jelen határozat indokolásának IX. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.875.000 Ft, azaz egymillió-nyolcszázhetvenötvenezer forint, [Pénzm.7.]
10. a jelen határozat indokolásának X. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.875.000 Ft, azaz egymillió-nyolcszázhetvenötvenezer forint, [Pénzm.15.]
11. a jelen határozat indokolásának XI. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.875.000 Ft, azaz egymillió-nyolcszázhetvenötvenezer forint, [Pénzm.16.]
12. a jelen határozat indokolásának XII. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.700.000 Ft, azaz egymillió-hétszázötvenezer forint, [Pénzm.1.]
13. a jelen határozat indokolásának XIII. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 1.700.000 Ft, azaz egymillió-hétszázötvenezer forint, [Pénzm.2.]

mindösszesen **28.200.000,- Ft**, azaz **huszonnyolcmillió-kettőszázötvenezer forint** felügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.

A Társaság köteles a jelen határozat rendelkező részét a honlapján közzétenni.

Az ellenőrzési eljárás során eljárási költség nem merült fel.

(...)

I n d o k o l á s

Az MNB a Társaság pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenységével kapcsolatban többek között az alábbi területeken tárt fel hiányosságot:

- I. A Vizsgálat során az MNB a Társaság informatikai szűrőrendszerének működésében észlelt hiányosságokat. A szűrőrendszer helytelen szűrési paramétereinek beállítása okán több esetben jelentős késedelemmel, vagy egyáltalán nem generált pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás szempontjából kockázatos ügyfelek, illetve szokatlan tranzakciók esetén jelzéseket, melynek eredményeképpen a Társaság nem tudta az adott eseteket a kockázati szintjüknek megfelelően értékelni, elemezni és intézkedést megtenni. Ezen helytelen gyakorlatnak további egyenesági következménye volt az is, hogy a kérdéses ügyfelek és tranzakciók esetén a Társaság nem tudott a pénzügyi információs egység felé bejelentéssel élni, mivel a bejelentés megtételéhez szükséges adatok elemzése a szűrőrendszeri jelzés hiányában nem történhetett meg. A Társaság szűrőrendszerében továbbá jelentősebb időtartamig, a jogszabályi szinten rögzített huszonnégy órát számottevően meghaladó időtartamig állt fenn a szűrések folytonosságát és akadály nélküli megvalósíthatóságát gátoló körülmény, melyet azonban a Társaság a szintén jogszabályi szinten rögzített haladéktalanság követelményét megsértve elmulasztott bejelenteni.
- II. Az MNB hiányosságokat tárt fel a Társaságnál annak bejelentési gyakorlatával kapcsolatban. A szolgáltató pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenységi körében legfontosabb kötelezettsége, hogy pénzmosásra, terrorizmus finanszírozására, vagy dolog büntetendő cselekményből való származására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén haladéktalanul bejelentést tegyen a pénzügyi információs egység felé. Amennyiben a szolgáltató helytelen gyakorlatot alakít ki és emiatt a bejelentések haladéktalan megtétele elmarad vagy adott esetben a szolgáltató nem tesz ismételt bejelentést, akkor az illetékes hatóság nem értesül megfelelő időben a pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás gyanús tranzakciókról, ezáltal veszélyeztetve a hatóság hatékony fellépését az ilyen esetekkel szemben. Fentiek miatt elengedhetetlen és ezért kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a gyanús tranzakciót követően haladéktalanul és teljeskörűen tegyen bejelentést a szolgáltató.
- III. Az MNB a Társaság bizalmi vagyonkezelői tevékenységet végző ügyfelei esetében feltárta, hogy a megerősített eljárás nem kerül alkalmazásra a gyakorlat során, holott azt maga a Társaság belső szabályzata minősítette magas kockázatúnak és ezáltal a megerősített eljárás alkalmazását is előírta. A Társaság ennek ellenére nem szűrte az egyik ilyen típusú tevékenységet végzett ügyfele jelentős összegben és volumenben végrehajtott tranzakcióit, ahogyan a Társaság szűrőrendszere nem generált jelzéseket, azok elemzése ezért nem is történhetett meg, így megerősített eljárás sem került alkalmazásra.
- IV. A Társaság ügyfél-átvilágítási folyamatai több ponton sem feleltek meg a jogszabályi elvárásoknak. A szolgáltatónak a természetes személy ügyfelei, illetve gazdasági társaságok esetén azok képviseletére jogosult ügyfelei arcképes igazolványának másolatait kötelezettsége megőrizni, valamint a későbbiekben az azonosításhoz felhasználni. Ennek körében szükségszerű, hogy az okmánymásolatok megfelelő minőségűek legyenek, azokon mind a fénykép, mind a feltüntetett adatok olvashatóan látszanak, továbbá az okmányok érvényességi idejének lejártát követően az új okmányok is bekérésre és lemásolásra kerüljenek. A korábbi technikai megoldásokkal rögzített okmánymásolatok esetében pedig azok digitalizálása és ilyen módon való eltárolása is elengedhetetlen. Mindezek hiányában a szolgáltatók a részükre előírt ügyfél-azonosítási feladatokat nem fogják tudni hatékonyan ellátni. A

Társaság továbbá több esetben elmulasztotta az ügyfeleivel az üzleti kapcsolat létesítésekor és annak fennállásának idején az üzleti kapcsolat célját és jellegét tisztázni, és ennek eredményeként az ügyfelei által az általuk meghatározott üzleti kapcsolattal össze nem egyeztethető esetekben a potenciális pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázattal bíró tranzakciókat nem észlelte. A Társaság a kockázati alapú megközelítést alkalmazva bizonyos esetekben nem tett eleget a pénzeszköz forrásának igazolására szolgáló dokumentumok beszerzésének sem. Mindezen információk, dokumentumok hiányában nem lehet a szolgáltató abban a helyzetben, hogy képes legyen megfelelően megítélni a tranzakció, valamint az ügyfél pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatát, nem csak a jogszabályok által kötelező jelleggel meghatározott esetekben, hanem kockázatérzékenységi megközelítéssel a szolgáltató minden magas kockázatúnak ítélt ügyfele esetében is.

V. A Vizsgálat során az MNB feltárta, hogy a Társaságnak belső szabályozási szintű hiányosságai is voltak. A szolgáltató kötelezettsége az üzleti kapcsolat létesítésekor felmérni, meghatározni a leendő ügyfél jellemzőit, azonban a Társaság esetében a KYC kérdőívben nem volt fellelhető olyan kérdés, amely alapján az arra adott válasszal, nyilatkozattal a leendő ügyfél nem üzletszerű bizalmi vagyongazdálkodási volta megállapítható lett volna. A Társaságnak ugyanakkor volt ilyen jellegű tevékenységet folytató ügyfele, aki azonban nem került sem az üzleti kapcsolat létesítésekor, sem annak fennállásakor besorolásba a tényleges tevékenységének megfelelően. A Társaságnak továbbá a bizalmi vagyongazdálkodási tevékenységet folytató ügyfelei esetében, a rá vonatkozóan elvégzett időszakos felülvizsgálat ellenére sem voltak naprakész és pontos adatai ezen ügyfélről. A Társaság belső szabályzatainak hiányosságai folytán ezen mulasztások bekövetkeztek, melyből kifolyólag a Társaság a saját ügyféléről nem rendelkezett pontos adatokkal, amelyek önmagukban akadályt képeztek annak, hogy bármely egyéb, további pénzmosás és terrorizmusfinanszírozási intézkedést azok esetleges felmerülte esetén megtegyen.

VI. A Társaság belső szabályozásában további hiányosságként észlelte az MNB, hogy az ügyleti megbízásokat rendszeresen adó ügyfél fogalma nem került meghatározásra és tisztázásra, melynek következményeként az ezen nem definiált fogalmi körre vonatkozó kockázatcsökkentő intézkedések sem voltak biztosítottak. A hivatkozott fogalmi körre vonatkozó elsődleges kockázatcsökkentő intézkedés a megerősített eljárás, melynek elmaradása a Társaság egyéb, ezzel összefüggésbe hozható jogszabályi kötelezettségeinek teljesítését sem tette lehetővé, így különösen a pénzügyi információk egység felé történő bejelentések megtételét.

VII. Az MNB további hiányosságokat tárt fel a Társaság belső kontrolljának működésével kapcsolatban. A Társaság nem rendelkezik hatékony, kockázatalapon arányos másodlagos védelmi funkciókkal, az ügyfelek kiválasztása során a már lezárt riasztások utólagos felülvizsgálata nem kellőképpen hatékony, több esetben nem kerültek olyan ügyfelek lezárt riasztásai felülvizsgálatra, akik esetében fennálltak azok a feltételek, amiket a Társaság ilyen utólagos felülvizsgálat elvégzéséhez támaszt. Miután az utólagos felülvizsgálat nem terjedt ki több olyan ügyfélre és tranzakcióikra, a Társaság nem tudott teljes körű képet alkotni azok hatékonyságáról és így az esetleges további kockázatcsökkentő intézkedések, valamint a meglévők felülvizsgálata sem történhetett meg.

VIII. A Társaság nem megfelelően értékelte a nonprofit szervezetekben rejlő kockázatokat sem. Az ilyen szervezetek esetén a kockázatalapúság nem érvényesült a Társaság gyakorlatában, ugyanis a nem állami vagy önkormányzati tulajdonú nonprofit szervezetek esetén automatikusan magas kockázati besorolás került alkalmazásra, annak vizsgálata nélkül, hogy ténylegesen folytat-e olyan tevékenységet az adott szervezet, ahol fennállhat pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás kockázata. Ezen helytelen gyakorlat eredményeképpen a Társaság indokolatlan kockázatcsökkentő intézkedések végrehajtásával saját erőforrásait elvonja azon más területekről, ahol azokra

ténylegesen nagyobb szükség lenne és ahol a meglévő kockázatok csökkentése nagyobb hatékonysággal valósulhatna meg.

IX. Az MNB hiányosságokat tapasztalt a Társaságnál a belső védelmi vonalainak működésével kapcsolatban. A belső védelmi vonalak egyik legfontosabb célja, hogy a kockázatcsökkentő intézkedés végrehajtása ne egyetlen védelmi vonal tevékenységétől legyen függő. A további védelmi vonalak képesek legyenek biztosítani azt, hogy a korábbi védelmi vonalak nem megfelelő vagy elmaradt intézkedései kijavításra vagy pótlásra kerüljenek. Különösen fontos ennek az elvnek az érvényre juttatása a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás szempontjából gyanús ügyletek beazonosítása során. A belső védelmi vonalak kiemelten fontos szerepet töltenek be a szolgáltató biztonságos és jogszerű működését garantáló védelmi hálóban. A védelmi vonalak működési hiányossága esetén a szolgáltatónál nem megfelelően biztosított, hogy az esetleges jogsértéseket és mulasztásokat felismerje és kiküszöbölje.

(...)

Budapest, 2024. április 16.

A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró

dr. Kandrács Csaba s.k.,
Pénzügyi szervezetek felügyeletéért és
fogyasztóvédelemért
felelős alelnök

ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT

(...)